

Nyt projekt:

# Kan efterafgrøder bekæmpe græsukrudt?

FRDK undersøger sammen med Aarhus Universitet og Aagaard Gods i et nyt projekt støttet af Miljøstyrelsen effekten på græsukrudt af forskellige efterafgrøder og forskellige tidspunkter for etablering

I en vårbygmark ved Gørlev på Vestsjælland har vi udsået striber med henholdsvis boghvede, sommervikke, honningurt, sandhavre, perser- og inkarnatkløver og derudover striber, hvor alle disse arter blev sået i en blanding. Efterafgrøder blev første gang sået den 8. april. Den 13. maj blev der sået flere striber.

De mest relevante striber er dog ikke etableret endnu. Før høst vil vi med en

ny såmaskine, udviklet af Jørn Jørgensen fra F-16 Smedjen, uddrysse frø i nogle flere striber, og umiddelbart efter høst vil der med almindelig såmaskine blive etableret efterafgrøder med høj udsædsmængde for at opnå en tæt dækning.

På de seneste to etableringstidspunkter vil der også blive udsået olierædike både i renbestand og i blanding med sommervikke.

Væselhale er den væsentligste art græsukrudt i marken. Vi vil både i efteråret og til næste forår vurdere fremspiringen af væselhale i de parceller, hvor efterafgrøderne er veletablerede. Vi vil sammenligne disse med parceller, hvor der ikke er sået efterafgrøder.

## Konkurrence og allelopatisk virkning

For at opnå en effekt af efterafgrøder



13. maj: Såning af efterafgrøder i marken med vårbyg på Aagaard Gods.

Til højre i billedet boghvede hos Martin Krokstorp i 2018. Den blomstrede gennem hele sommeren og havde et godt plantedække. Martin mener, at den havde god effekt på græsukrudtet. Til venstre er der fremspiret vinterraps i nedvisnet stub af rødsvingel stub. Vinterrapsen blev samdyrket med blandt andet Alexandrinekløver. Foto 5. september 2018.



skal de etableres, så de danner et tæt dække, der skygger for og udkonkurrerer græs og andet ukrudt. Etableringen af efterafgrøden bør desuden ske uden at provokere ukrudtsfrø til spiring.

Forsøget er anlagt i en mark, der gennem flere år er sået direkte. De sidste par år er der sået med en Weaving såmaskine med skråtstillede skiveskær. Mange plantearter har desuden allelopatisk virkning, hvilket vil sige, at planterne udskiller stoffer, der hæmmer spiring og vækst af andre plantearter. Blandt de udsåede arter er det kendt, at både sandhavre og specielt boghvede kan hæmme andre plantearter.

Aarhus Universitet Flakkebjerg vil fra udvalgte parceller i forsøget udtage jordprøver, hvor antallet af spiredygtige frø bestemmes ved spireprøver. Herved kan vi blive klogere på, om en kraftig efterafgrøde ikke bare kan hæmme ukrudtet, men også reducere mængden af spiredygtige frø i jorden.

### IWMPRAISE projektet

Forsøgsparcerne på Aagaard Gods er anlagt i samarbejde med EU-projektet IWMPRAISE (Integrated Weed Management: PRACTical Implementation and Solutions for Europe, [www.iwmpraise.eu](http://www.iwmpraise.eu)). I projektet afprøves i flere lande forskellige metoder til at reducere anvendelsen af kemisk ukrudtsbekæmpelse. I maj deltog jeg sammen med forskere fra Flakkebjerg i et projektmøde i Frankrig. Vi besøgte blandt andet en forsøgsstation under den statslige forskningsinstitution INRA. Alle forsøgsstationens 150 hektar blev i

efteråret 2018 omlagt til dyrkning helt uden brug af kemiske sprøjtemidler. Halvdelen af arealet vil blive drevet med pløjning, og resten vil blive dyrket med ingen eller minimal jordbearbejdning. Efterafgrøder, samdyrkning, sortsblandinger og naturligvis sædskifte er blandt de parametre, der vil blive optimeret på. Jeg ser frem til at bringe forhåbentligt positive erfaringer fra de inspirerende og meget engagerede forskere, der arbejder med den ambitiøse satsning.

### Se efterafgrøder til efteråret

Til efteråret vil vi arrangere en markvandring på Aagaard. Der vil være mange kombinationer af efterafgrøder og såtidspunkt, der ingen effekt har haft på græs og øvrigt ukrudt i marken. Forhåbentlig vil der dog også være parceller, der kan vise nye muligheder for brug af efterafgrøder i strategier mod græsukrudt.

I marken vil der næste år blive dyrket hvede. I forsøget indgår også, at hvede etableres på fire forskellige tidspunkter: Tidlig og sen efterårssåning og derudover såning af vårhvede henholdsvis om vinteren og om foråret. En senere etablering af hvede vil formodentlig øge muligheder for en god bekæmpelse af græsukrudt. Aagaard Gods er desuden en af værterne for afprøvning af forskellige efterafgrøder fra shopFRDK. Så ud over forsøget med græsukrudt vil der også blive mulighed for at se forskellige blandinger af primært frivillige efterafgrøder etableret i en hvedemark. Blandingerne vil blive udsået både før og efter høst.

Af Hans Henrik Pedersen, projektchef, FRDK



På Barløsegård ved Assens blev der i efteråret 2018 etableret smalle striber med forskellige efterafgrøder. Sandhavre udsået i renbestand dannede en så tæt måtte, at det i efteråret og i løbet af vinteren var svært at finde græs eller andet ukrudt i parcellen. Foto: Frederik V. Larsen, 16. februar 2019.

